

Man en vrouw schiep Hij hun

Drs. Gordon van Veelen

Over de verantwoordelijkheden van man en vrouw in hun relatie en in de gemeente

Ik kreeg onlangs een brief van een jonge vrouw die op het punt stond te trouwen. Ze had een groot probleem rond haar positie als vrouw. Als ze de Bijbel las kreeg ze de indruk dat God meer van mannen dan van vrouwen houdt; dat God aan de man betere beloften geeft, betere kansen, betere mogelijkheden. Ergens weet ik wel beter, schreef ze, maar toch...enkel en alleen omdat ik als vrouw ben geboren, moet ik onderdanig zijn, misschien zelfs een hoofddoekje op, mag ik niet onderwijzen, mag ik geen leidende functie hebben. Als ik iets niet begrijp in de gemeente moet ik mijn man om opheldering vragen en moet ik ook daar ondergeschikt zijn.

Om deze vragen goed te beantwoorden moeten we ons afvragen, wat Gods bedoeling eigenlijk is en wat mensen ervan gemaakt hebben.

1. Hoe heeft God man en vrouw en de verhouding tussen man en vrouw eigenlijk bedoeld?
2. In hoeverre wordt de oorspronkelijke verhouding tussen man en vrouw door de huidige zondige natuur weerspiegeld?
3. Wat is er in verschillende culturele omstandigheden over de verhouding tussen man en vrouw gezegd.?
4. Houdt Gods Geest ook rekening met culturele omstandigheden? Zou Gods Geest in de ene cultuur anders spreken als in de andere?
5. Wat is Gods bedoeling met de vrouw in de gemeente

Gods schepping

God heeft man en vrouw verschillend gemaakt.

Als we eerst kijken naar de lichamelijke verschillen, dat blijkt dat alleen de vrouw

kinderen kan baren. Zij kan alleen de borstvoeding geven. Dat betekent dat zij zeker in de eerste levensjaren van het kind een veel diepere relatie met het kind zal hebben. Het kind is vanaf het begin op haar aangewezen, wat betreft voedsel en liefkozing.

De man is daarentegen vooral fysiek sterker. Hij zal er dus eerder de taak hebben lichamelijk zware taken op zich te nemen, zoals het bouwen van een huis en het verzamelen van voedsel. De door God bedoelde verhouding tussen man en vrouw zal er dus op neer komen, dat de vrouw zich vooral wijdt aan het moederschap en het daadwerkelijk voeden en verzorgen van de kinderen, terwijl de man zorgt voor het kader, waarin dit kan gebeuren. Hij zorgt voor onderdak en het verzamelen en eventueel verbouwen van het voedsel. De scheppingsopdracht van de man in het paradijs was dan ook om de hof te bebouwen en te bewaren. Genesis 2:15 *En de Here God nam de mens en plaatste hem in de hof van Eden om die te bewerken en te bewaren.* Dat bewaren (bewaken, beschermen) noodzakelijk was, bleek al spoedig na het verschijnen van de slang.

De vrouw is volgens de scheppingsorde de hulp van de man. Er is in ieder geval sprake van een taakverdeling. Over de onderlinge gezagskwestie wordt niet veel gezegd. Dat de vrouw de hulp is van de man en God de man in eerste instantie aanspreekt, als de vrouw in zonde is gevallen (Gen.3:9), wijst erop, dat God hem verantwoordelijk houdt en hij dus ook leiding behoort te geven aan het gezin.

De (gevallen) natuur

De oorspronkelijke taakverdeling zoals die door het lichamelijk verschil tussen man en vrouw zijn gegeven, blijft ook in de huidige gevallen natuur van kracht. De vrouw is vooral aangewezen op de taken van het moederschap; de man zorgt voor het kader waarbinnen dit kan.

Er is echter wel wat veranderd. De mens is egoïstisch geworden, de wereld is onveilig, de voedselvoorziening veel moeilijker. We zien dat daarmee de vrouw veel afhankelijker van de man is geworden dan in eerste

instantie bedoeld. De vrouw kan werkelijk niet meer alleen de kinderen groot brengen. (Ja met een uitkering, die deel door mannen wordt betaald, en in een huis dat door mannen gebouwd en betaald wordt). De man moet nu waken voor de bescherming van zijn gezin tegen allerlei soorten van geweld en aanvallen, zoals diefstal, poging tot moord of verkrachting door andere mannen, of oorlogsgeweld waardoor de veiligheid van het gezin in gevaar komt. Daarnaast is door de vloek op de zonde, zijn werk minder vruchtbaar geworden. Er moet dus veel meer inspanning worden geleverd om te zorgen voor huis en gezin. Bovendien staat hij in een voortdurend concurrentieslag met anderen en moet dus meer presteren. Stress is het gevolg. Dit weerspiegelt zich waarschijnlijk ook in de levensverwachting, die voor mannen lager is dan voor vrouwen. In de vloek over de vrouw lezen we de opmerking: Gen.3:16 *Tot de vrouw zeide Hij: Ik zal zeer vermeerderen de moeite uwer zwangerschap; met smart zult gij kinderen baren en naar uw man zal uw begeerte uitgaan, en hij zal over u heersen.* De vrouw voelt zich afhankelijk, omdat zij door een man ten huwelijk moet worden gevraagd. Slechts met de zorg van een betrouwbare man kan zij kinderen groot brengen. Zij vraagt zich af: Zal een betrouwbare man mij vragen? Zal hij mij trouw blijven? Door de verhoogde afhankelijkheid krijgt de man meer macht in de relatie. Hij krijgt de kans over haar te gaan heersen. De vrouw is intellectueel niet de mindere van de man. Er zijn ook vrouwen met een sterke persoonlijkheid. In de praktijk van veel huwelijksrelaties wordt de man door de vrouw gemanipuleerd. Haar sterkste wapen is, wanneer zij de man kan verwijten, dat hij zijn verantwoordelijkheid niet voldoende neemt en niet in staat is een voldoende veilig of welvarend kader te verschaffen, waarin zij kan leven. Ze vergelijkt haar levensomstandigheden met die van een ander gezin, waarin de man het beter doet en zijn vrouw meer (kostbaarheden en status) kan geven. Ook al lijkt aan de buitenkant, dat de man de verantwoordelijke is, in de praktijk zal blijken dat

in de helft van de huwelijken binnenshuis de vrouw de broek aan heeft.

Aan de andere kant is er bij de vrouw de vrees, dat haar man naar een andere vrouw zal kijken. Er is niets vernederender voor de vrouw, dan dat haar man zijn ontevredenheid over zijn eigen vrouw zal laten blijken door naar andere vrouwen te kijken en haar met hen te vergelijken.

De cultuur

In iedere cultuur zijn er wetten en regels om ervoor te zorgen, dat er geen onwettige (onbeschermd) kinderen in de wereld worden gezet en dat huwelijks- en erfrecht officieel worden geregeld. Ook wordt daarin het verschil tussen man en vrouw en hun verantwoordelijkheden naar elkaar vastgelegd. Aangezien de wetten door de verantwoordelijken (de mannen) werden bepaald en gemaakt, staat daarbij de vrouw vaak in een ongunstige positie.

Veel culturen hebben een regeling voor het ontbinden van een huwelijk, wanneer het op een of andere manier niet botert. De vrouw is bij dat alles vaak in het nadeel. Vaak worden de kinderen als het eigendom van de man beschouwd, omdat hij gezorgd heeft voor hun onderhoud en onderdak.

Bijna altijd wordt in de cultuur de vrouw benadeeld ten opzichte van wat de natuur leert. Waarom zouden huwelijken kunnen worden gesloten (uithuwelijken), waarin de vrouw helemaal geen zeggenschap heeft? Waarom zou de man een tweede vrouw kunnen nemen, zonder toestemming van de eerste vrouw? Waarom zou de man wel, maar de vrouw geen echtscheiding kunnen aanvragen, wanneer het om wat voor reden niet lukt? Waarom zou de vrouw als onmondig worden beschouwd, terwijl het haar niet ontbreekt aan intelligentie? Waarom zou de vrouw geen opleiding mogen volgen? Dit zijn allemaal dingen, die we niet in de natuur, maar wel in de cultuur zien. Waarom zou de stem en de raad van de vrouw niet meer gehoord worden?

Andersom, waarom zou in de huidige westerse cultuur het prestige van de vrouw

ineens in een betaalde werkkring moeten liggen? Waarom zou het moederschap ineens in diskrediet zijn?

Culturen veranderen, de natuur niet

Culturen kunnen veranderen. Dit kan gebeuren door de invloed van nieuwe godsdiensten of politieke stromingen. Zo hebben de wetten van Mozes een vooruitgang gebracht vergeleken met de onbeschermdere situatie van de vrouw voorheen. Zo heeft de Islam de vrouwen van Arabië niet veel goeds gebracht. Religies kunnen een bestaande situatie bevestigen of juist veranderen ten positieve of ten negatieve.

Medisch-technische vooruitgang

De cultuur betreffende man en vrouw verandert ook door medisch-technische vooruitgang. Vroeger konden kinderen eigenlijk niet gepland worden. Het moederschap was voor de gehuwde vrouw vanzelfsprekend. Wanneer men jong trouwde (algemeen in die tijd) kreeg men heel veel kinderen en had de vrouw ook haar handen vol aan het gezin. Trouwens ook de man moest geweldige inspanningen leveren. Men leefde vaak alleen voor de kinderen. Nu men de zwangerschap kan plannen, kiest ook de vrouw vaak voor een carrière en daarna pas kinderen. Bovendien zijn de huishoudelijke plichten veel minder zwaar geworden, doordat allerlei werkzaamheden (was, afwas) geautomatiseerd zijn en het voedsel deels kant en klaar wordt ingekocht. De vrouw hoeft dus in de huidige situatie geen huisvrouw of moeder te zijn, maar kan zich wijden aan iedere carrière, waarvoor ook zij de intelligentie heeft. Het natuurlijke patroon is dus door de medische technische vooruitgang niet meer verplichtend.

De huidige westerse cultuur

Dat de huidige cultuur vrouwen de mogelijkheden biedt om wel te trouwen, niet of later te kiezen voor het moederschap en door studie en carrière bijna op gelijke manier als de man de veilige voorwaarden voor het bestaan te scheppen, verandert natuurlijk de

verhouding van afhankelijkheid. Zonder rekening te houden met enige Goddelijke scheppingsorde of gezagsorde lijken nu de redenen van een bepaalde gezagsverhouding opgeheven. Waarom zou de vrouw in al haar functioneren nu niet gelijk aan de man zijn? Dit is dan ook het gevoel van veel geëmancipeerde vrouwen. Zij hebben geen man nodig! Wanneer ze financieel sterk genoeg zijn, kunnen zij zelfs zonder een man kinderen groot brengen. Waarom zonden zij in de maatschappij onder gezag van een man staan. In de praktijk van deze moderne wereld staat de vrouw in het bedrijfsleven en in allerlei bestuurlijke functies vaak boven de man. Iedere poging om de plaats van de vrouw en haar functioneren in leidinggevende functies terug te dringen wordt beschouwd als discriminatie, reactionair en onderdrukkend. Ook gelovigen worden daarvan vaak beschuldigd. Denk maar aan de problemen van de SGP, die vrouwen het lidmaatschap van de partij weigerde en haar van kamerfuncties wilde uitsluiten. (eigenaardig is, dat men wel de functie van de koningin accepteert, terwijl dit principieel met hun gedachtegoed niet zou kloppen.) Hun consequent gedrag plaatst ons voor de vraag, of hiermee wel aan het Evangelie een dienst wordt bewezen. Is het terugdringen van de vrouw uit bestuursfuncties reclame voor het Evangelie?

Cultuur van de Bijbeltijd is niet normerend

Zeker is, dat mannen in de klassieke wereld van hun leidinggevende positie misbruik hebben gemaakt door de vrouw onmondig te maken. Zelfs aan hun emotionele en verstandelijke kwaliteiten werd openlijk getwijfeld! Wat is nu Gods bedoeling? Wat wijst de natuur uit? Wat is de boodschap van de Heilige Geest in deze tijd? Is dat dezelfde boodschap als die in de vrouw vijandige cultuur van de antieke wereld?

Het mag duidelijk zijn, dat Paulus' opmerking over de openbare terughoudendheid van de vrouw - geen gezag over de man, geen onderwijs, niet meedoen aan discussies in de gemeente, niet toetsen van profetische

woorden, thuis opheldering vragen aan haar man, hoofddoek in het openbaar - staan in een tijdsbepaald kader. Zo hoorde namelijk de vrouw zich in de Griekse cultuur te gedragen. Een vrouw bemoeide zich niet met politiek, hield zich in het openbaar gedeisd en zou zeker haar man in het openbaar niet tegenspreken. Ze zou zeker haar stem niet verheffen of mannen toespreken en kleepte zich naar de gebruikelijke regels van zedelijkheid. In deze situatie werden vrouwen natuurlijk ook minder en anders opgeleid dan de man. (alhoewel er natuurlijk in verschillende godsdienstige bewegingen wel priesteressen waren). Paulus' voorschriften over de terughoudendheid van de vrouw passen wel totaal in wat destijds fatsoenlijk werd gevonden. Iets anders zou de gemeente alleen maar in diskrediet hebben gebracht. Wanneer de vrouwen in de gemeente zich naar het culturele gevoelen van die dagen onbeschaamd zouden hebben gedragen, was dat geen reclame voor het Evangelie geweest. En dat zou beschaafde mensen hebben afgestoten.

Maar was verder deze tijd zo veel beter dan de huidige? Is de Bijbelse tijd ook een heilige tijd? Of zat de zonde ook diep in de Grieks-Romeinse cultuur? Zeker het laatste!

God wil wel gezag

De afschaffing van allerlei gezagsverhoudingen in onze tijd betekent nog niet, dat God geen gezag heeft gewild. Uiteindelijk wordt Jezus niet ons broertje en zal de Vader nooit bij de voornaam genoemd worden, zoals dat tegenwoordig met de eigen ouders gebeurt. Aan Jezus betaamt gehoorzaamheid (geen overleg) en de Vader blijft de Rechter (geen poldermodel). God heeft het zo gewild, dat mens (mannen en vrouwen) zich zouden organiseren en dat zij allen in hiërarchische kaders zouden staan. Daarbij heeft de man bijna net zoveel beperkingen als zijn vrouw. Hij staat vaak onder het gezag van een werkgever en altijd onder politieke gezagsdragers. Hoewel iedere vorm van gezag de mogelijkheid biedt tot misbruik, zowel door de gezagsdragers als door degenen, die onder

gezag staan, toch is het bestaan van gezagsstructuren wel door God gewild.

De emancipatie beweging van de vrouw staat voor een deel in de context van het omverwerpen van bijna alle vormen van gezag. De rebellie en ongehoorzaamheid van de hedendaagse kinderen staat in hetzelfde kader. . Waarom zouden ouders het recht hebben een kind te vormen naar hun ideeën. Zij hebben slechts de plicht het kind ondersteuning te bieden in zijn of haar zelfontplooiing. Deze hele ideologie staat haaks op Gods idee van vervolmaking door gehoorzaamheid. De emancipatie van vrouwen en kinderen is met de huidige uitgangspunten een boosaardig streven

Hoe zit dat nu in de gemeente?

Het bestuursmodel van de gemeente berust op het bestuursmodel van de joodse synagoge. Op zijn beurt gaat dit terug op het aloude idee, dat kleinere gemeenschappen (stam, dorp of stad) werden bestuurd door oudsten. In het Hebreeuws gaat het dan om *zequinim* ofwel baarddragers (het ging duidelijk niet om vrouwen, maar om mannen). Dit model is al zo oud als de mensheid. Mannen van wijsheid en natuurlijk gezag werden door de bevolking vanzelfsprekend gezien als gezagsdragers. Dit berust op een soort goddelijke roeping. Oudsten werden niet volgens een bepaald systeem verkozen, noch aangesteld, maar hun ambt lag in hun persoonlijk charisma en goodwill. Zonder dat daar statuten voor bestonden, waren er oudsten, na wie niemand de mond meer opendeed. We zien dit ook in de eerste gemeente gebeuren. Terwijl Petrus en Johannes toch door Jezus zelf waren aangesteld als de belangrijkste apostelen - Jacobus de broer van Johannes werd al vroeg omgebracht - blijkt dat na even Jacobus de broeder van de Heer de persoon met het meeste gewicht is. In Hand.15:13 lezen we: *En nadat dezen uitgesproken waren, nam Jakobus het woord en zeide: Mannen broeders, hoort naar mij!.... 19 Daarom ben ik van oordeel, dat men hen, die*

zich uit de heidenen tot God bekeren, niet verder moet lastig vallen, maar hun aanschrijven, dat zij zich hebben te onthouden van wat door de afgoden bezoedeld is, van hoererij, van het verstikte en van bloed. Immers Mozes heeft van oudsher in iedere stad, die hem prediken, daar hij elke sabbat in de synagogen wordt voorgelezen. Toen besloten de apostelen en de oudsten met de gehele gemeente mannen uit hun midden te kiezen en met Paulus en Barnabas naar Antiochie te zenden: Judas, genaamd Barsabbas, en Silas, mannen van aanzien onder de broeders.

We zien dus dat iedereen instemt met de wijze raad van Jacobus. Na hem komt niemand met nieuwe argumenten om de zaak een andere draai te geven. Dat zou onfatsoenlijk geweest zijn.

Vrouwen in de gemeente van belang

In de gemeente van de Heer spelen vrouwen vaak een heel belangrijke rol. God geeft zijn Heilige Geest evenzeer aan mannen en vrouwen. Ook de gaven en specifieke bedieningen worden zowel aan mannen en vrouwen uitgedeeld. Onder de meest beroemde genezings-predikers zijn en waren altijd erg veel vrouwen. Meestal waren zij ongehuwd.

In de laatste twee eeuwen zien wij ook het fenomeen 'vrouwelijke zendeling'. Ook hier gaat het meestal om ongehuwde vrouwen, die een apostolaire functie bekleden. Het zou uiterst jammer zijn wanneer dergelijke vrouwen door de gemeente niet zouden worden erkend, enkel en alleen omdat zij vrouw zijn. Er waren gemeenten, waar Corrie ten Boom niet mocht spreken, enkel omdat zij een vrouw was.

Nederigheid

Zeker is de houding van een vrouw bepalend voor de ruimte die haar wordt gegeven om te functioneren. Wanneer zij een nederige houding ten toon spreidt en haar gezag berust op de werking van de Geest en de natuurlijke erkenning van mensen, zal zij niet als ambitieus of bedreigend worden ervaren. In veel gemeenten bekleden zusters

sleutelfuncties, zonder dat zij daarbij een betiteling krijgen. Vooral tegen te ambitieuze vrouwen rijst van de kant van de broeders verzet. Ik vermoed, dat in de komende jaren de ruimte voor vrouwen alleen maar zal toenemen. De gemeenten die te veel vasthouden aan het cultuurpatroon van vroeger (met de gedachte dat de Geest zich niet aanpast aan de cultuur waarin mensen staan) zullen in hun groei worden geremd.

Overigens blijft binnen het huwelijk respect naar de man erg belangrijk. De vrouw, die haar man kleineert, zal merken, dat ze aan haar kinderen een verkeerd voorbeeld geeft. Ze geeft haar zonen niet de kans zich in hun mannelijkheid met hun vader te identificeren. Dit levert later problemen op variërend van zwakheid, initiatiefloosheid tot opstand, vrouwenhaat en zelfs homoseksuele gevoelens.

Bijbelteksten

Er zijn in de Bijbel genoeg teksten te vinden, die het cultuurpatroon van de Israëlitische of Grieks-Romeinse samenlevingen weerspiegelen. De volgende zijn daarvan voorbeelden

Man verantwoordelijk voor wat de vrouw doet

De man of vader is verantwoordelijk voor wat een vrouw zegt. Speciaal geldt dit voor geloften aan God. Er wordt vanuit gegaan, dat de vrouw wel eens ondoordachte uitspraken doet, maar ook dat haar man of vader daarvoor verantwoordelijk is. Daarom heeft hij het recht haar uitspraken ongeldig te maken.

Num.30:3 Maar wanneer een vrouw de Here een gelofte gedaan en een verplichting op zich genomen heeft in haars vaders huis in haar jeugd, en haar vader de gelofte en de verplichting die zij op zich heeft genomen, gehoord heeft, maar haar vader tegen haar gezwegen heeft, dan zullen al haar geloften van kracht zijn en elke verplichting die zij op zich genomen heeft, zal van kracht zijn. Indien echter haar vader haar weerstaan heeft, toen hij het hoorde, dan zal geen van de geloften en van de verplichtingen die zij op zich genomen heeft van kracht zijn; en de

Here zal het haar vergeven, want haar vader heeft haar weerstaan. Indien zij echter een man toebehoort, terwijl haar geloften of de verplichting die zij door een onbezonnen uitspraak op zich genomen heeft, op haar rusten, en haar man het hoort en tegen haar zwijgt, wanneer hij het hoort, dan zullen haar geloften van kracht zijn en de verplichtingen die zij op zich genomen heeft, zullen ook van kracht zijn. Maar als haar man, toen hij het hoorde, haar weerstaan heeft, dan heeft hij de gelofte die op haar is, en de verplichting die zij door een onbezonnen uitspraak op zich genomen heeft, ongeldig gemaakt; en de Here zal het haar vergeven. Wat de geloften van een weduwe of van een verstoten vrouw betreft, elke verplichting die zij op zich genomen heeft, zal voor haar van kracht zijn. En indien zij een gelofte gedaan heeft in het huis van haar man of onder ede een verplichting op zich genomen heeft, en haar man het gehoord, maar tegen haar gezwezen en haar niet weerstaan heeft, dan zullen al haar geloften van kracht zijn, en elke verplichting die zij op zich genomen heeft, zal van kracht zijn. Indien echter haar man deze nadrukkelijk ongeldig maakt, wanneer hij het hoort, zal niets, wat over haar lippen gekomen is, zowel van haar gelofte als van haar verplichting, van kracht zijn; haar man heeft ze ongeldig gemaakt en de Here zal het haar vergeven. Elke gelofte en elke verplichting onder ede om zichzelf te verootmoedigen, zal haar man kunnen bekrachtigen en haar man zal ze ongeldig kunnen maken. Zwijgt echter haar man van dag tot dag geheel tegen haar, dan bekrachtigt hij al haar geloften of al de verplichtingen die op haar rusten; hij bekrachtigt ze, omdat hij tegen haar zwijgt, wanneer hij het hoort. Maar maakt hij ze nadrukkelijk ongeldig, nadat hij ze gehoord heeft, dan zal hij haar ongerechtigheid dragen. Dit zijn de inzetten, die de Here Mozes geboden heeft over de verhouding van een man tot zijn vrouw, en van een vader tot zijn dochter in haar jeugd in het huis van haar vader.

De belangrijkste taak van de vrouw is het moederschap

1 Tim.5:11 Maar wijs jonge weduwen af, want wanneer de zinnen haar van Christus aftrekken, willen zij huwen, en halen een oordeel over zich, omdat zij haar eerste trouw hebben verzaakt. Maar tegelijk wennen zij zich eraan de huizen rond te gaan bij gebrek aan bezigheid, en niet alleen zonder bezigheid, maar ook bezig met praatjes en al te bezig met het spreken over onbehoorlijke dingen. Ik wil daarom, dat de jonge weduwen huwen, kinderen krijgen, haar huis bestieren, en niet door lasterpraat aan de tegenpartij vat op zich geven. Want reeds zijn sommigen afgeweken, de satan achterna.

Paulus spreekt hier speciaal tot de jonge weduwen, die vaak erg kwetsbaar waren. Vaak waren zij het doelwit van getrouwde mannen, op zoek naar een avontuurtje. Daarom beveelt Paulus hun aan te hertrouwen en kinderen te krijgen. Overigens geeft Paulus de voorkeur aan een ongehuwde levenswijze, waarin iemand (man of vrouw) zich geheel aan God kan wijden, zonder de zorg voor partner of gezin.

Ingetogenheid en onderdanigheid aan de man

1 Tim.2:9 Evenzo, dat de vrouwen zich sieren met waardige klederdracht, zedig en ingetogen, niet met haarvlechten en goud of paarlen en kostbare kleding, maar (zo immers betaamt het vrouwen, die voor haar godsvrucht uitkomen) door goede werken. Een vrouw moet zich rustig, in alle onderdanigheid, laten onderrichten, maar ik sta niet toe, dat een vrouw onderricht geeft of gezag over de man heeft; zij moet zich rustig houden. Want eerst is Adam geformeerd, en daarna Eva. En Adam heeft zich niet laten verleiden, maar de vrouw is door de verleiding in overtreding gevallen; doch zij zal behouden worden, kinderen ter wereld brengende, indien zij blijft in geloof, liefde en heiliging, met ingetogenheid.

1 Petr.3:1 *Evenzo gij, vrouwen, weest uw mannen onderdanig, opdat, ook indien sommigen aan het woord niet gehoorzaam zijn, zij door de wandel hunner vrouwen zonder woorden gewonnen worden, doordat zij uw reine en godvrezende wandel opmerken. Uw sieraad zij niet uitwendig: het vlechten van haar, het omhangen van goud of het dragen van gewaden, maar de verborgen mens uws harten, met de onvergankelijke tooi van een zachtmoedige en stille geest, die kostbaar is in het oog van God. Want aldus tooiden zich ook weleer de heilige vrouwen, die hoopten op God, onderdanig aan haar mannen, zoals Sara Abraham gehoorzaamde en hem heer noemde; en haar dochters zijt gij, als gij goed doet en u geen schrik laat aanjagen. Desgelijks gij, mannen, leeft verstandig met uw vrouwen, als met brozer vaatwerk, en bewijst haar eer, daar zij ook medeerfgenamen zijn van de genade des levens, opdat uw gebeden niet belemmerd worden.*

De laatste zinsnede uit dit gedeelte is een verkapte aanwijzing aan de mannen met losse handen. Het is absoluut niet toegestaan zijn vrouw te slaan. Dit belemmert de gebeden. De onderdanigheid van de vrouw moet altijd vrijwillig zijn en kan dus niet afgedwongen worden.

Ef.5:22 *Vrouwen, weest aan uw man onderdanig als aan de Here, want de man is het hoofd van zijn vrouw, evenals Christus het hoofd is zijner gemeente; Hij is het, die zijn lichaam in stand houdt. Welnu, gelijk de gemeente onderdanig is aan Christus, zo ook de vrouw aan haar man, in alles. Mannen, hebt uw vrouw lief, evenals Christus zijn gemeente heeft liefgehad en Zich voor haar overgegeven heeft, om haar te heiligen, haar reinigende door het waterbad met het woord, en zo zelf de gemeente voor Zich te plaatsen, stralend, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, zo dat zij heilig is en onbesmet. Zo zijn ook de mannen verplicht hun vrouw lief te hebben als hun eigen lichaam. Wie zijn eigen vrouw liefheeft, heeft zichzelf lief; want niemand haat ooit zijn eigen vlees, maar hij*

voedt het en koestert het zoals Christus de gemeente, omdat wij leden zijn van zijn lichaam. Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en die twee zullen tot een vlees zijn. Dit geheimenis is groot, doch ik spreek met het oog op Christus en op de gemeente. Intussen ook gij, laat ieder voor zich zijn eigen vrouw zo liefhebben als zichzelf en de vrouw moet ontzag hebben voor haar man.

Paulus ontleent het ontzag, dat een vrouw voor haar man behoort te hebben ten diepste aan het model van Christus en de gemeente. Van de vrouw wordt respect verwacht, van de man een liefdevolle, niet-zelfzuchtige houding.

De vrouw dient zich in de gemeente terughoudend op te stellen

1 Cor.14:(14-34a) *Zoals in alle gemeenten der heiligen moeten de vrouwen in de gemeenten zwijgen; want het is haar niet vergund te spreken, maar zij moeten ondergeschikt blijven, zoals ook de wet zegt. En als zij iets willen te weten komen, moeten zij thuis haar mannen om opheldering vragen; want het staat lelijk voor een vrouw te spreken in de gemeente. Of is het woord Gods bij u begonnen? Of heeft het alleen u bereikt?*

Toch gaat Paulus ervan uit, dat vrouwen in de gemeente profeteren en hardop bidden. Ook heeft hij een geweldige hoogachting voor die vrouwen, die hem op alle manieren in de prediking van het Evangelie hebben ondersteund en daar ook initiatieven in hebben genomen. Hij wil alleen niet dat de gemeentesamenkomst het toneel wordt van vrouwen, die zich door hun woorden of houding boven de eigen man verheffen.

Principiële gelijkheid van man en vrouw in Christus

Gal.3:26 *Want gij zijt allen zonen van God, door het geloof, in Christus Jezus. Want gij allen, die in Christus gedoopt zijt, hebt u met Christus bekleed. Hierbij is geen sprake van Jood of Griek, van slaaf of vrije, van*

mannelijk en vrouwelijk: gij allen zijt immers een in Christus Jezus.

Er is geen inferioriteit van de vrouw ten opzichte van de man. De ondergeschikte positie heeft alleen te maken met de verdeling tussen mannelijke en vrouwelijke verantwoordelijkheden.

Mogelijkheid van vrouwelijke diakenen

1 Tim.3:8 Evenzo moeten de diakenen waardig zijn, niet met twee tongen sprekende, niet verzot op veel wijn, niet op winstbejag uit, maar het geheimenis des geloofs bewarend in een rein geweten. Laten ook dezen eerst op de proef gesteld worden, om daarna, als zij onberispelijk blijken, hun dienst te vervullen. Evenzo moeten hun vrouwen zijn: waardig, geen kwaadspreeksters, nuchter, betrouwbaar in alles. Diakenen moeten mannen van een vrouw zijn, hun kinderen en hun eigen huis goed bestieren.

De uitdrukking "hun vrouwen" is een interpretatie. Er staat letterlijk "de vrouwen" dit veronderstelt dat er vrouwelijke diakenen kunnen worden benoemd. Waarom worden anders aan de vrouwen van oudsten geen eisen gesteld, maar wel aan die van diakenen? Phebe uit Kenchreeën bij Corinte is een voorbeeld. Rom.16:1 *Ik beveel Febe, onze zuster, tevens dienares (diaken) der gemeente te Kenchreeën, bij u aan, dat gij haar ontvangt in de Here op een wijze, de heiligen waardig, en haar bijstaat, indien zij u in het een of ander mocht nodig hebben. Want zij zelf heeft velen, ook mij persoonlijk, bijstand verleend.* Er waren in de vroeg kerk geen vrouwelijke oudsten, wel diakenen (diaconessen) en zogenaamde "weduwen" die tegen betaling werkten in ziekenzorg en voorbede.